

Naročnina

znaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna številka 1 Din.

UREDNIŠTVO — UPRAVA:
pri g. Jos. Benko v M. Soboti
telefon številka 8.

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo.

MURSKA
KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani : cela stran 800
Din, pol strani 400 Din. — Cena
malim oglašom do 30 besed 15 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 150/100 dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo.

VI. LETO

Murska Sobota, 21. marca 1937.

ŠTEV. 12.

Gospodarski
sporazum

Koncem tega meseca poteče rok trgovskega sporazuma med našo državo in Italijo, ki je bil sklenjen pred 6 meseci v Rimu. Vsi gospodarski krogi pričakujejo, da se bo nova pogodba postavila na nove temelje in da bo medsebojna izmenjava blaga večja, kot je bila do sedaj. Od tega bo imela velike koristi tudi naša ožja domovina saj je znano, da je bila Italija najboljših kupec naših pridelkov in živine. Da je temu res tako nam je največji dokaz doba sankcij, s katerimi je bil naš kmet najbolj prizadet. Da se medsebojna trgovina do temeljev popravi je volja na obeh straneh. Iz Rima prihajajo vesti, da so italijanski gospodarski krogi pripravljeni, da sklenejo z nami nov trgovinski sporazum za dobo dveh let. To bi bila italijansko-jugoslovanska „dvoletka“. Poleg tega pa je Italija pripravljena da da naši državi vse one olajšave in prednosti, ki jih je dala glede medsebojne trgovine državam rimskega protokola, (Madžarska, Avstrija) in to glede uvoza lesa in živine. Poleg tega, pa bi tudi Avstrija od nas več kupila vsaj v toliki meri kot kupuje sedaj na Madžarskem. Iz tega sledi, da se dela na poglobitvi trgovinskih odnosov ne le med našo državo in Italijo temveč tudi med našo državo ter Avstrijo in Madžarsko. Nekako v tem smislu je govoril tudi naš trgovinski minister ob priliki zadnje proračunske razprave. Njegov govor je našel največji odmev v Italiji, kjer so povdarjali, da bi bila to povsem prirodna pot jugoslovenskega gospodarstva. Tudi Madžari so prisluhnili tem besedam. Če nas ti in drugi znaki ne varajo, korakamo novi in lepši dobi nasproti, ki bo v znamenju medsebojnega gospodarskega sodelovanja z našimi sosedi.

Od oktobra v preteklem letu in do januarja v letošnjem letu smo uvozili iz Italije raznega blaga v vrednosti od 142 milijonov dinarjev, a izvozili pa naše pridelke v vrednosti od 108 milijonov dinarjev. Skoro za 34 milijonov smo več kupili ko prodali. Da smo na potu medsebojnega

izboljšanja trgovinskih odnosov, nam dokazujejo številke: Naš izvoz v Italijo je znašal v letošnjem januarju skoro 33 milijonov dinarjev (v januarju 1936 4 milj. dinarje) a naš uvoz iz Italije pa 44 milj. dinarjev napram 0,1 milj. dinarjev v istem mesecu v preteklem letu.

To so v glavnem znaki, ki govorijo, da se nahajamo na pragu

važnega preokreta in poboljšanja trgovinskih in gospodarskih odnosov do Italije. K temu je treba še dodati besede našega ministrskega predsednika g. dr. Stojadinovića, izrečene v narodni skupščini: „Izgleda, da se obzorje na Jadranu jasni in vidna so znamenja, da nastopa doba pristrčnejših odnosov med kraljevino Italijo in kraljevino Jugoslavijo.“

POLITIKA

O zunanje političnem govoru dr. Stojadinovića pred narodno skupščino, pišejo tudi poljski časopisi, ki pravijo: „Tudi poljski narod goji isto iskreno simpatijo do jugoslovanskega naroda. Poljski narod sprejema besede jugoslov. ministrskega predsednika in odmev na te besede v skupščini kot dokaz, da se zveze prijateljskega sodelovanja med obema državama vse bolj in bolj poglobljajo.“

„Vsebinska hrvatske politike je v tem, da mora vrednost dela in naporov hrvatskega ljudstva ostati hrvatskemu ljudstvu samemu, ne pa da to vrednost uživajo drugi, kakor je to bilo za časa avstro-ogrške monarhije.“ Iz govora nekega hrv. poslanca.

„Zmanjšanje napetosti med Jugoslavijo in Italijo je do sedaj dobilo vnani izraz, samo v pogajanjih za novo trgovinsko pogodbo, ki naj nadomesti začasni trgovinski sporazum. Verjetno je, da bo vprašanje Italije do Male antante prišlo na dnevni red prihodnjega zasedanja Male antante, ki bo prihodnji mesec v Beogradu.“ Tako piše neki angleški časopis.

Milan Pribičević, polkovnik v p. poslanec Združene opozicije in brat pokojnega Svetozarja Pribičevića je pred dnevi umrl v Švici. Pokojnik je bil eden izmed velikih borcev svobodne Jugoslavije, ki ji je posvetil vse svoje življenje.

„Tesno politično sodelovanje med državami Male antante in najtesnejši stiki med generalnimi štabi, so pripomogli, da predstavljajo naše vojske nezlomljiv branik proti vsakemu rušenju miru v Srednji Evropi. Vojske držav Male antante predstavljajo najmočnejši steber miru v Evropi.“ To je rekel češkoslovaški minister za narodno obrambo.

Proračun dunavske banovine je zavrnilo finančno ministrstvo, češ, da je previsok in se ga mora znižati za 30 milijonov dinarjev.

„Med povišanji stalnih taks je najvažnejše povišanje takse za vloge

v upravnih zadevah. Ta taksa se povzra od sedanjih 5 na 10 Din, ne bo pa imela za posledico nikakih motenj v gospodarskem življenju. Takso plača namreč samo oni, ki in kadar ima potrebo, da nekaj zahteva ali nekaj prosi od upravnih oblasti.“ Iz govora finančnega ministra.

V Bolgariji so bile občinske volitve. Nastopiti so smele samo vladne liste. Opozicija je razglasila neudeležbo, a kljub temu je znašala volilna udeležba nad 80 odstotkov volilnih upravičencev.

Nekaj mesecev je bil mir v Palestini. Sedaj so se zopet pričeli novi krvavi spopadi med domačimi Arabci in priseljenimi Židi.

Mussolini je te dni službeno obiskal italijansko kolonijo Libijo v Afriki. Domačini in doseljeni Italijani so mu povsod pripravili slovesen sprejem. Namen njegovega potovanja je med drugimi tudi ta, da naveže čim tesnejši stik z muslimanskimi poglavarji. Na ta način hoče postati Italija zaščitnica interesov vseh muslimanov. Mussolinijeva namera zelo razburja Angleže in Francoze, ki imajo v bližini svojo posest in čigar prebivalci so islamske vere.

Francija je razpisala veliko notranje posojilo, z namenom, da si pridobi denarna sredstva za oborožitev svoje armade. Odziv prebivalstva je bil izredno velik. Prva tranša obrambnega posojila, v znesku 5 milijard frankov, je bila že prvi dan vpisana v dvojnem iznosu.

Tudi Anglija hoče biti do zob oborožena. Do konca tega leta bo v gradnji 148 vojnih ladij. Po izvedbi sedanjih naročil bo Anglija imela že koncem letošnjega poletja najmanj okoli 20 000 letal.

Doslej so Italijani poslali v Španijo 40.000 vojakov. Vsi ti oddelki sestojijo iz rednih čet.

Po izpovedbah nekega italijanskega oficirja, ki so ga ujeli španski komunisti, je na španskih bojiščih

120 000 dobro opremljenih italijanskih in nemških vojakov. Vsi nosijo nemške odnosno italijanske uniforme ter se bore pod poveljstvom svojih oficirjev in pod svojimi zastavami.

Na fronti okrog Madrida se je pričela huda ofenziva nacionalistov, ki so začeli po uspešnih akcijah prodirati proti Madridu. Če bo nacionalistom uspelo skleniti obroč okrog Madrida, bo njegova usoda zapečaten. Padec glavnega mesta bo odločilno vplival na potek nadaljnjih borb za oblast v Španiji.

Tajniško poročilo za leto 1936.

na plenarnem zasedanju srez. kmetijskega odbora v M. Soboti 1. III. 1937

(Nadaljevanje.)

Z delno podporo ministrstva se je preiskalo pri članih društva tukajšnjega sreza 3716 glav s tuberkuliziranjem. Od teh je reagiralo pozitivno 54 glav, 20 je pa bilo sumljivih, tedaj okrog 15%. Ugodnejši so bili rezultati v drugih dveh srezih, kjer je reagiralo le 0,5%. Ni sicer toliko bolne živine, kot se je mislilo, vendar je 1,5% precej in potrebno bo več skrbi posvetiti zatiranju širjenja te bolezni z odstranitvijo bolnih in boljšo oskrbo živine.

Posebno važno delo banovine in SKO je pa bilo oskrba plemenjakov. Banovina je zlasti podprla selekcijska društva ter prispevala k nakupu 7 originalcev v Gjurgjevcu v savski banovini za starejša društva in za 5 rodovniških na domačih plem. sejmihi. Prispevala je tudi po 1. prispevka za tri bika za občino, posebno je pa pozvala SKO, da prispevajo oni več za nakup občinskih bikov na plem. sejmihi. Tako je SKO prispeval za 9 bikov.

V konjereji je SKO prispeval din. 2000 k premovanju žrebetnih kobil in naraščaja, ki se je vršilo poleti v Beltincih. Želeti bi bilo, da bi se več plemenskih žrebcev zredilo doma in da bi se v ta namen tudi kmalu poživelo delo konjerejskega društva, ki je že ustanovljeno. Ideja, da bi se v srezu vpeljala tudi lahka pasma „Noniusa“, se je k sreči zopet opustila, ker si res ne želimo, da bi še to malo dobrega, kar imamo belgijcev, uničili s križanjem. Tisti pa, ki ima lahke kobile, pa lahko žene na Cven, kjer so ameriški kasači, ali v Bučecovce, kjer je en žrebec „Nonius“ in en angleški polnokrvnik.

Pri svinjereji je bila glavna skrb za dobre plemenske merjasce, ter je

prispevala banovina za 10, SKO pa za nakup 5 mrjascev bele jorkširske pasme srednjega tipa. Žal, da gredo tudi tu plemenske živali prehitro pod nož radi slabih in premladih plemen-skih svinj.

V *perutinarstvu* širi banovina zlasti štajersko kakoš. V letu 1936 se je razdelilo z delno podporo SKO 731 val. jajc, precej pa so jih interesenti kupili tudi direktno na kmetijski šoli v Rakičanu. Ugodno je, da je to prav dobro rejsko središče v srezu z razmeroma prav težkimi kokoši, le oni, ki te živali goje, bi morali z boljšo oskrbo skrbeti, da bi živali ne postale zopet lahke in s predrobnimi jajci.

Poljedelstvo: Precejšnje zanimanje je bilo jeseni za nakup semenskega žita, rži, ki je tako slabo obrodila. Žal, da banovina ni imela dovolj semena in je srez od naročenih 280 q le malo dobil. Podprla je pa kr. banska uprava nekoliko občin, ki so trpele vsled toče in povodnji ter jim podelila brezplačno 70 q pšenice, 60 q rži in 20 q ajde za seme. Poleg tega je prispevala še din 3000.- k nakupu 100 q semenskega žita, katerega je oskrbel SKO za priglase, ki naročenega semena niso dobili. Manj je bilo lani in letos zanimanje za semenski krompir, ker ni bilo pomanjkanje tega. Tudi to leto je prispeval SKO k nakupu 5 trijerjev in 2 travniških bran ter k zgradbi 7 novih silosev. V celoti je sedaj v srezu 80 silosev ter je zadnje leto zanimanje nekoliko padlo, ker ni bilo toliko pomanjkanja krme in bolj inicijativni so jih že postavili, vendar je se tudi novih priglasilo 10.

Sadjarstvo: Zlasti lanske leto je pokazalo, da brez brige za sadno drevje ne bo šlo. Hladno deževno vreme je povzročilo odpadanje listja in širjenje škrlupa na listju in sadu, tako da je bilo kljub velikemu povpraševanju mogoče v letu 1936 naložiti in izvoziti iz sreza le 50 vagonov jabolk in še ta niso bila posebno primerna za izvoz, dočim se je prejšnje leto izvozilo 160 vagonov. Škoda, da je kljub ugodnim legam, zlasti po Gorickem, premalo sadnega drevja posejanega, kajti, dočim ima manjši ljutomerski srez 150.000 jablan, ima po statistiki naš le 60.000. SKO je lani prispeval po din 1.- po komad za 3103 drevesca ter podaril na jesen 9 kmet. nadalj. šolam v srezu po 30 drevesc brezplačno, da so jih v svrhu pouka skupno posadili in da se fante bolj pritegne v kmet. nadalj. šole. Zanimanje za prispevke za škropilnice in zaščitna sredstva proti škodljivcem in boleznim je še vedno premajhno, posebno ker ni sadjarskih organizacij, in se tozadevni kredit ni izrabil.

Vinarstvo: Pravi vinograd s cep-ljeno trto so v srezu le malo zastopani, saj je po statistiki komaj 70 ha teh, v resnici jih je pa še manj. Pač pa se dobro drži in deloma tudi raste površina samorodnic, katerih je nad 250 ha; kljub temu, da prispeva kr. banska uprava cepljeno trsje za izkr-čeno šmarnico. SKO je prispeval le za njeno precepljevanje.

(Dalje pride.)

Sreski kmetijski odbor

je imel 1. III. 1937 plenarno zasedanje v občinski posvetovalnici v M. Soboti.

Predsednik g. Titan Janez je obširno in temeljito razložil veliki pomen kmetijskega odbora za kmetijstvo in pa tudi njegovo uspešno delovanje v preteklem letu. Slednjič je poročal, da so se vendar enkrat ustanovile kmetijske zbornice, s katerimi se bodo interesi kmetijstva z večjo silo in uspehom lahko branili.

Nato je podal obširno, toda nad vse temeljito in strokovno, kmetijski referent g. ing. Petkovšek svoje poročilo o delovanju kmetijskega odbora v preteklem letu. Pri tem je tudi orisal stanje vseh panog našega kmetijstva. To poročilo objavlja naš list v celoti med gospodarskimi vestmi.

Blagajnik g. dr. Šerbec Jože je tudi podal obširno poročilo, iz katerega smo slišali, da je imel lani kmetijski odbor 87.395 Din dohodkov in 84.916 Din izdatkov. Proračun pa predvideva 79.412 Din dohodkov in izdatkov.

Potem so sledile volitve novega predsednika in ožjega odbora, ker je že pretekla staremu odboru 3 letna zakonita funkcijska doba. Volitve so potekale mirno. Z tajnim glasovanjem je bil zopet izvoljen za predsednika g. Titan Janez, v ožji odbor pa: Bačič Franc iz Gor. Lendave, Štitar Aleksander iz Strukovci, Kelemen Jurij iz Križevci in Kuhar Štefan iz Tešanovci.

Slednjič so še podali nekateri zastopniki občin razne želje in pritožbe, na kar se je zaključilo zasedanje, ki je potekalo mirno in nad vse stvarno.

DOMAČE VESTI

Murska Sobota:

— **I. Akademski ples v M. Soboti** bo v soboto, dne 10. aprila 1937. Priredil ga bo Klub prekmurskih akademikov.

— **Tekma.** V nedeljo, dne 21. marca 1937 popoldne ob 3. uri bo na igrišču S. K. Mure prijateljska nogometna tekma med varaždinsko Slobodo in domačo Muro. Sloboda razpolaga že od nekdaj z zelo borbenim moštvo. Posamezni igralci so tudi dobri tehničarji, o čemer smo se prepričali zlasti 1. sept. 1935 ko so Muraši v Varaždinu izgubili tekmo proti Slobodi 0:2 (0:1). Delati prognoze o zmagi enega ali drugega je dokaj težko ker sta nasprotnika približno enako močna. Dolžnost naših igralcev je, da dostojno reprezentirajo soboški nogomet, dolžnost občinstva pa je, da pri tej napeti in zanimivi borbi podpre Muro s številnim obiskom.

— **Smrt kosi.** Prejšnji teden je na tragičen način preminula ga. Tkavčič Frančiška, mati vd. Jug. Pokojnica je bila v 82 letu starosti. — Po daljšem trpečem bolehanju je umrla ga. Norčič Marija, žena kolarja. Bila je okrog 60 let stara. — V 76 letu starosti je umrla g. Lajnšček Marija, mati tukajšnjega dolgoletnega občinskega odbornika g. Lajnščka. Veliko število

občanov je pokojnico spremljalo na zadnji poti. Preostalim naše sožalje! N. v m. p.!

— **Vprizoritev.** Že drugič nas je poklicala mlada sokolska igralska družina, ki jih je združila ljubezen do besede na odru, v Sokolski dom k svoji prireditvi. Tokrat so igrali znano komedijo „Španska muha“, ki je vsebinsko dokaj plehka, pač pa ima v tekstu mnogo mest pri katerih pride publika, ki pride z namenom, da se zabava in samo zabava, na svoj račun. In tako ostanejo takšni gledališki komadi, ki zahtevajo kljub temu mnogo truda med igralci samimi, dočim publika odhaja z edino zavestjo, da je poteklo nekaj nasmejanih ur. Glede igralcev velja, da so se zelo trudili zato tudi uspeh ni izostal. Seveda se ne sme kritično primerjati zadnji dve vprizoritvi v Domu z igranji, ki smo jih vidli pred leti. Od nekdanje res dobre igralske družine ni ostalo ničesar. Mladi igralci, ki sedaj nastopajo, ustvarjajo sami, brez pravega vodstva in čuditi se moramo napredku od zadnje igre. Lipič je bil tudi tokrat dober. Svojo igro črpa iz samega sebe. Njegovo naravno podajanje ne more ostati brez uspeha. Dober v igri je bil tudi Antalič ter gđ. Rituper, Beznec, Brumen, Mastnak in Ne.nec. Abakumov, ki ga odlikuje jasna izgovorjava se vidno popravlja. Isto velja tudi za Rogana, Domanjka in Šrimpf. Predstava bi zaslužila s strani občinstva večjo pozornost.

— **Zavarovanja.** Pojavljajo se slučaji, da se kot agenti raznih zavarovalnic udeležujejo aktivni državni uslužbeneci. Po našem mnenju ni to dopustno. Državni uslužbenec se ne sme s tem baviti tudi ne na račun druge osebe.

Novi notar

S 1. marcem t. l. je začel uradno poslovati novolmenovan javni notar

Ponebšek Janko

v poslovnih prostorih pokojnega notarja g. Kodra.

Puconci

— **Zdravstveno predavanje** o raznih nalezljivih boleznih, ki ga je imel g. dr. Vučak, ban. zdravnik, ob priliki občnega zbora „Društva prijateljev zdravja“ v Puconcih, v nedeljo popoldan, je poslušalce prav zadovoljilo. To pa tembolj, ker je bilo predavanje prilagojeno kmetiskemu stanu, predavano v prav razumljivi in poljudni obliki ter o prav aktualni temi. Takih predavanj bi si želili še mnogo, posebno so primerni za te dneve. Sicer se je vidlo, da tako predavanje ne spada v gostilno, kjer drugod, v primernem lokalu bi se zbralo več ljudi, kar bi bilo tudi za želiti, saj se ljudstvu tako nudi ugodna in brezplačna prilika za učenje. Tudi to se bo v bodoče primernejše organiziralo, o čem je uprava že razpravljala.

— **Za banovinske ceste** namenjen tolčenec se sedaj zopet vozi na bano-

vinske ceste — iz železniške postaje — kakor se je prevažel tudi v jeseni v istem času ko so naše občinske ceste vsled nizke lege v najslabšem in še od zimske mokrote neosušene. Ni nam znano, če se dela to nalašč, samo da se naše ceste še bolj pokvari-jo kot pa so že radi velikega prometa ali pa je to sad takozvane „štednje“, da se gramoz na ceste in to na banovinske ceste v pravem času ne navozi. Pod težkim bremenom kubika tolčenca vozovi razrežejo mokre, še neosušene občinske ceste, katerih popravljati po tem takem občina nebo zmogla, če ne bo cestni odbor uvidel te krivice ter v obliki podpore iz svojih razpoložljivih sredstev prispeval občini.

— **Cesta iz M. Sobote** skozi fazanerie proti Markiševci se je začela graditi in sicer iz „Bednostnega sklada“ in sklada za javna dela, to pa že pred tremi letmi. Nasip je tudi narejen, ali ceste ni, toda samo do fazanerie — do kopališča! Zakaj smo to kopali če je bila nujna zgraditev te tako potrebne zveze z M. Soboto in z gornjim delom našega sreza, nam ni znano. Največji konzervativci se mora čuditi, zakaj je ta zaman vložen kapital v ta nasip, ko ga dež, voda in vremena železni zobovje tako razjedajo, da po kratkem času niti sledu od nasipa ne bo več. Ali naj se pospeši dovršitev te ceste kakor je to potrebno, brezposelnih je itak zadosti, ali pa se naj izkrči gozd na stari cesti Markiševci — M. Sobota, ter robovi na tej cesti odstranijo, oziroma vržejo v nevarno in globoko obcestno grabo (kamenščico), da se vsaj po tej lahko pride hitreje in varnejše do M. Sobote.

— **Iz socialnih ozirov** bi pač bilo želeti, da se prinese uredba o tem, da se spremeni zakon o bolnicah v tolikor, da bi, neglede na to, če je prizadeti slabo ali dobro situiran, se lahko zdravil v banov. bolnicah na račun banovinskega zdravstvenega fonda, v drž. bolnicah pa na državni račun in to če je bil prisiljen iti v bolnico po zakonu o zatiranju nalezljivih bolezni. To nikako ni v skladu z ljubeznijo do človeškega bitja, če je stariš prisiljen dati svojega otroka v nalezljivo boleznijo v bolnico in še njim plačati bolniško oskrbne stroške, ko pri domu nima niti za sol denarja, Radi tega pa raje zataji tako bolezen, ali pa, ko je že prepozno, ga pelje v bolnico. V zadnjem času sta bila dva taka smrtna slučaja v naši občini, da je nastopila smrt nedolžnih otrok baš samo radi bojazni plačila bolniško oskrbnih stroškov. Zakaj dajejo drugod nagrade za porode, pri nas pa niti brezplačno zdravljenje ne?!

— **Poljsko delo**, radi neugodne pomladi, še vedno spi svoj zimski san. Neugodna jesen in zima, k temu pa še pozna spomlad, daje kmetu malo nade za bodočnost, ali samo toliko, kot novi predpisi o kmetiški zaščiti. Za umreti preveč, za živeti pa premalo!

Gornja Lendava:

— **Smrtna nesreča pri podiranju drevja.** Spomladansko podiranje drevja je zahtevalo v naši krajini že več mladih življenj. Žrtev takega dela je postala v soboto 13. III. tudi 36 letna posestnica Majc Marija iz Gornje Lendave. Pred hišo imenovane so v dopoldanskih urah podirali večjo jelšo. Pri zadnjih naporih je pomagala vleči za vrv tudi pokojnica. Ko se je drevo udalo človeški sili in začelo padati, so ostali srečno zbežali. Majceva je pa skočila proti bližnjim klafirnim drvam, v nadi da bo na varnem. Jelša, ki je imela dva dobro razvita vrha, je pa z enim udarila s tako silo Majcevi na glavo, da ji je dobesedno razbila lobanjo in radi silnega pritiska nalomila tudi dvakrat obe nogi. Se sedla se je nezavestna v mlaki krvi in po 3 urnih mukah izdihnila. Vsaka zdravniška pomoč je bila zaman. Reva zapušča 6 nepreskrbljenih otrok, najmlajši je jedva 3 mesece star. — Nesrečni slučaj, ki je pretresel vso okolico, zopet dokazuje, kaka neprevidnost in površnost se dogaja baš pri podiranju drevja. Pri takem delu bi morali biti zaposleni sami izkušeni delavci, in še tem mora biti naprej odkazano mesto, kam imajo bežati, ko dobijo tozadevni znak. Nesreča nikdar ne počiva, — zato bodite povsod previdni!

— **Sejem.** Na Janezovo, dne 28. marca je običajno pri „Gradi“ sejem. Ker pa je letos ta dan Velika noč, se bo sejem vrtil v torek 30. marca. Sejmarijem in občinstvu v vednost.

— **Sadjarsko društvo** je imelo zad. nedeljo svoj letni občni zbor. Ker je bilo to društvo ves čas v zadnjih vzdihljajih, je razumljivo, da je bil tudi občni zbor zelo klavern. Dosed. predsednik se obč. zbora sploh ni udeležil, tako da so odpadla skoraj vsa poročila funkcionarjev. Zbor je otvoril in vodil župan g. Bačič. Navzočim je v krepkih besedah orisal življenje društva in opravičil tudi vzrok njegove dosedanje pasivnosti. Bil je na tem, da se društvo razpusti, kar pa navzoči niso dopustili. Nadalje je apeliral, da bi društvu priskočili na pomoč tudi vsi drž. in banovinski nastavljenici, ki takorekoč živijo od kmeta, in bi lahko s svojim znanjem doprinesli lep delež pri dvigu naše kmečke domačije. Nato se je izvolil nov odbor, v katerem so: Bačič Franc, predsednik, Bežan Jožef podpredsednik, Beloglavec Vilibald tajnik, Kočar Alojz blagajnik, Grah Štefan, Droč Anton in Kovač Janez odborniki. Upamo, da bo novi odbor kos svoji nalogi in zbudil zanimanje za sadjarstvo v vsej okolici, ki je tako potrebno smotrenega povzdiga.

DOPISI:

— **Rogaševci.** Naša domača godba razveseljivo napreduje. Sodelujejo večinoma mlajši člani, ki so zelo vstrajni. Ponovne vežbe so doprinesle do razveseljivejše izpopolnitve tako, da se godba lahko kosa z vsako drugo podeželsko godbo. Poleg tega so godbeniki zelo poceni in res priporočljivi za vse prireditve, ki so z godbo v zvezi.

— **Mačkovci.** Naša prostovoljna gasilska četa priredi dne 29. marca 1937. v prostorih gostilne N e m e t h Helene plesno veselico, na katero se vse prijatelje našega društva iskreno vabi.

— **Mačkovci.** Naša zadruga je že par tednov zaprta. Prvotno je imela

120 članov, a danes samo 90. Med ljudstvom se govori, da je nastal pri zadrugi precejšnji deficit, ki ga bodo morali člani poravnati. Kako je nastal deficit, bo dognala preiskava.

— **Fokovci.** *Gospodnjski tečaj.* Pretekli ponedeljek je bil odprt v šolskih prostorih gospodnjski tečaj, ki bo trajal tri mesece. Tečaj obiskuje precejšnje število žensk, vendar pa bi število udeleženk bilo mnogo večje, če bi ženske ne bile primorane iskati zaslужka izven naše domovine. Nadalje se je na inicijativo krajevnega šolskega odbora pričelo v šolskem poslopju z dogotovitvijo drvarnice in dograditvijo plota na južni strani šole. Izgotavlja se tudi potrebna vhodna vrsta. Glede vodnjaka, ki je neobhodno potreben šoli, se bo baje tudi kmalu pričelo z delom, kajti krajevni šolski odbor je zastavil vse sile in upati je, da bo v to svrhu v doglednem času podeljena podpora od banovine. — Pri nas delujemo na to, da se poštni urad iz Prosenjakovcev prestavi v našo vas. Prošnje utemeljujemo s tem, ker se obč. urad nahaja v Selu, orožništvo v Fokovcih, kjer je tudi več razredna šola.

GASILSTVO:

Iz župne skupščine:
Poročilo tajnika.

Predvsem moram poudariti, da je tajniško poslovanje, z ozirom na velikost župe, težko in zamudno. Vsled velikega obrata administracije je tudi potrebno trošiti mnogo pisarniškega materiala, kajti nemoremo se izogibati naročilom višjih ustanov in oblastev, temveč je potrebno, da izvršimo vse naloge v skladu z obstoječimi predpisi. Pri dopisovanju z našimi četami, smo v zadnjem času opazili razveseljiv napredek. Z malo izjemo, se vodstva čet živo zanimajo za dopisovanje in tudi precej točno odgovarjajo na stavljana vprašanja. Zdi se nam, da je prišlo vse nekam v vojaški sistem in poslušnost, radi česar je prav prijetno ugotoviti to in izreči vsem četnim upravam priznanje.

Preidem na številično stanje naših čet.

V župi, ki je ena največjih v državi, je včlanjenih 104 prostovoljnih gasilskih čet, ki so organizirane točno po obstoječih predpisih z malo izjemo, novih čet.

Čete Kupčinci, Berkovci, Skakovci in Šalamenci so bile v lanskem letu po oblastvu priznane. Čete Tešanovci, Suhli vrh in Satahovci imajo svoje prošnje za priznanje v Beogradu in obstoji upanje, da bodo tudi v kratkem priznane.

V župi je včlanjeno 2253 aktivnih, 332 podpornih in 36 častnih članov ter 47 naraščaj.

Naše gasilske čete imajo v uporabi: 4 motorne brizgalne, 2 avtomobila, 58 četverokolnih in 45 dvokolnih brizgaln, 18 sanitetnih torbic, 9 ročnih apotek, 27 nosil, 2 aparata za kemično gašenje, 24 raznovrstnih lescev, 82 votilnih vitev, 595 m sesalnih cevi, 5600 tlačilnih cevi, 16 mask zoper plin in dim, 67 gasilskih domov, 47 primernih orodjarn, 115 ročnikov, 2 ročna pršilca, 2242 paradnih oblek, 37 delovnih oblek, 8 gasilskih godb z potrebnimi inštrumenti ter 4 gasilske prapore in 32 žalnih zastav.

(Se bo nadaljevalo.)

Nogomet:

Mura: Drava 5:1 (3:0)

Po zadnjem katastrofalnem porazu Drave v Murski Soboti je imela Mura težko nalogo. Publika je namreč pričakovala takšen rezultat. Tudi moštvo je podcenjevalo svojega nasprotnika.

Dravaši so od samega začetka presenetili z veliko borbenostjo in z nepričakovano dobro igro, pri kateri se je zlasti ožja obramba odlikovala.

Zmaga Mure je zaslužena, tehnično je prekašala svojega nasprotnika, pogrešali pa smo pri njih zlasti elan in požrtvovalnost. Napadalna vrsta ni bila homogena celota in ni izkoristila marsikatero zrele prilike. Steber urošstva je bila krilska vrsta in ugodno je presenetilo desno krilo.

Sodil je ss. g. Turk dobro in objektivno

— **Poverjeničstvo** SO LNP. v Murski Soboti. Službeno. Delegira se za prijateljsko tekmo dne 21. marca Mura: Sloboda (Varaždin) ss. g. Nemec Ludvik. Povjerenik.

Najlepša
Velikonočna
darila

PIRHE

(remenke), bonbončki i. t. d. se dobijo v slaščičarni NOVAK SIDONIJE v Murski Soboti, Aleksandrova c.

SOKOL

Občni zbor Sokola M. Sobota

Referent za sok. čete poroča: Delo v vseh četah je napredovalo povsod tam, kjer je bilo na mestu vodstvo čete izbrano na lansko letnih občnih zbora. Vseh čet je 15. Število čet se je zmanjšalo za dve. Z delovanjem so prenehale čete v Križevcih in Gornjih Petrovcih. Čete štejejo 279 članov, 85 članic, 18 moškega naraščaja, 21 ženskega naraščaja, 314 moške dece in 278 ženske dece. Skupaj 969 pripadnikov. Trije člani čet imajo slavnostne kroje, 121 imajo četne kroje. Število uniformiranih znaša 124. Dve edinici imata lastni prapor, četa v Rakičanu pa čuva prehodni prapor. Čete so imele 11.897 Din dohodkov in 10.078 Din izdatkov. V gotovini znaša premoženje čet 1856 Din v premičninah pa 8705 Din. Skupni dolgovi znašajo 696 Din. Čete so vadile največ v šolskih prostorih in na šolskem dvorišču, le četa v Martjancih ima lastno letno telovadišče. Redno telovadi 726 pripadnikov in to: 86 članov in 9 članic, 18. m. in 21 ž. naraščaja, 314 m. in 278 ž. dece. Naraščaj imajo čete Mačkovci, Martjanci, Pučinci in Brezovci. Pri četah so 3 tamburaški zbori in 2 godbi na pihala. Razven edinice v Moščancih imajo vse svoje gledališke odrede ter je bilo v preteklem letu vprizorjenih lepo številu gledaliških iger. 1. december so proslavile vse čete. Izredno lepo proslavo sta imeli četi Mačkovci in Brezovci. Organizirana sta bila dva kolesarska izleta in to v Cankovo in v Mačkovce. Posebno slednji je izredno lepo uspel in ob tej priliki velja iskrena hvala br. nar. poslancu Benku, ki je številne izletnike nad vse gostoljubno pogostil. Javnih nastopov pri četah ni bilo, vse so se pa udeležile društvenega nastopa v Soboti. Tudi letos bomo morali misliti na likvidacijo dveh edinic in to čete

Bakovci in Veliki Dolenci. Prva je sicer poskušala delati, pa je prestala z vsakim udejstvovanjem, druga pa izven občnega zbora ni imela nič in izgleda, da je bila ustanovljena le kot nekak konkurent društvu Šalovci, predvsem zato, ker nekaj pripadnikov ni dobilo v društveni upravi vidnejših mest. (Nadaljevanje.)

KMETIJSTVO

Konjereja.

(Nadaljevanje.)

Kobila ni tako plodna, kot druga živina, za to se jo mora pripuščati z večjo opreznostjo in previdnostjo.

Kobilo se pelje k žrebcu, kadar kaže znake, da se goni (arciva). Te znake pokaže najlepše v hlevu, če stoji med drugimi konji ali zunaj pri delu vprežena z drugimi konji. Teh spolnih znakov tu ne bom opisoval. Poznati jih mora vsak kolikor toliko izkušen konjerec.

Ta nagon traja tri do štiri dni, pri nekaterih pa še več.

Priporoča se, pripuščati kobile še le proti koncu gonjenja. Kobile se navadno tedaj manje branijo in se lažje ubrejijo. To pa ne velja za vse kobile, ker nekatere se ubrejijo lažje v začetku, nekatere zopet v času, ko so znaki gonjenja najlenjši. Za to pač treba opazovanja in izkušenj. Dober konjerec, ki pozna svoje kobile, bo tudi zadel pravi termin za pripuščanje.

Kobila se goni vsake tri tedne. Take kobile, ki se težko ubrejijo, so v tem času posebno zlobne in nevarne.

Nesme pa se pripeljati k žrebcu preutrujene ali celo od znoja mokre kobile. K plemenitni postaji se naj vozi s kobilom mirno in v koraku, da se ne poti in ne preutruji. Oddaljeno kobile se še naj v bližini postaje postavi v hlev, da se bolj odpočijejo. Tudi po zaskočenju bi se jo naj pustilo kake pol ure počivati in le če se napenja, se jo naj v koraku spreva. Nesmiselna in protinaravna navada pa je, če se pripelje mokro kobilu k žrebcu, ali pa jo potem tira v diru proti domu, tako, da pride v domači hlev popolnoma potna.

Če hočete imeti uspeh, mora kobilica, ki pride k žrebcu mirno dihati, biti pa mora tudi popolnoma suha.

Pri zaskočenju naj bo navzočih le toliko oseb, kot je res potrebno. Navadno zadostujejo tri osebe, kar jih je pa več, kot je potrebno, se ji mora odstraniti, pa če tudi s silo. Nemir in ropot v okolici lahko moti to, kar lahko vpliva kvarno na plodovitost, k temu pa ta procedura nesme biti nekaka zabavna predstava za radovedne gledalce.

Najbolj primeren čas za pripuščanje je med 15. marcem in 15. junijem, najpoprej pa se ubrejijo kobile meseca maja.

Kobilo se mora goniti k žrebcu tako dolgo, da ga zavrne, s čemur pokaže, da je breja. Priporočajo pa, da se jo še vsedno po treh tednih ponovno goni na poskušnjo, pri neka-

terih kobilah namreč to perijodično gnojenje sem ter tja brez vzroka izostane.

(Nadaljev. sledi.)

Bradavice na vimenu.

Bradavice na vimenu so precej pogoste. Neprijetne so pa le, če so tudi na seskih, ker ovirajo dojenje, po dojenju pa še rade krvavijo. Viseče bradavice z ozkim vratom odstranite na ta način, da jih podvežete z žimo, svilo ali z gumijastim trakom, čez kake štiri dni nato pa vrtite te podvezane bradavice tako dolgo, da se vtirajo. Ako krvavi, namažite to mesto z modro galico. Široko prirasle bradavice odstranite lahko le v času, ko je vime suho z jedkimi tekočinami ali pa z operacijo. Dostikrat pa bradavice pri govedu kar same odidejo.

Sadje.

V naših krajih, zlasti pa na živilskih trgih, stalno opazujemo večje množine gnilega in nagnitega sadja. Tega je kriva neka posebna glivica, ki jo strokovnjaki imenujejo „monilijo“. Ta nevidna škodljivka se loti vseh vrst sadja in ne zaleže proti njej nobeno škropljenje. Pogosto se ta bolezen razširi tako zelo, da je jeseni polovica sadja gnilega na vejah. Najboljše sredstvo proti njej je predvsem precepljanje z zdravimi, odpornimi sadnimi vrstami. Prav sedaj in prihodnje dni bi bil najprikladnejši čas, da si za tako bolno drevje preskrbimo dobrih cepičev, s katerimi bomo v aprilu izvršili precepljenje. V nekaj letih si bo bolno drevje opomoglo, sadjar pa bo rešen večne jeze in škode.

Sadje naj bo do konca februarja osnaženo, cepiči narezani, črešnje precepljene, za precepljenje namenjeno drevje obžagano in sadovnjak pognojen. V marcu je treba saditi mlado drevje in obdelovati starejše drevje s kakim škroplilom. Sajenja in precepljanja ne smemo odlagati čez marec, ker čimprej to delo opravimo, tem večji bo uspeh. Kdor zamudi sedanjí čas, bo cepil z uspehom šele takrat, ko bo sadje že v cvetju.

Škropljenje sadnega drevja je najuspešnejše pomladí tik preden drevo požene. Treba pa je pri tem z obžalovanjem ugotoviti, da so škroplilnice, predvsem pa razna kemična sredstva še vedno precej draga in da denarja še vedno močno primanjkuje. Marsikateri sadjar si dragih kemičnih proizvodov v izgotovljeni obliki nikakor ne more nabaviti. Pa si vendar lahko pomaga in si sam doma izdelava učinkovito škroplilno brozgo po naslednjem receptu: 1450 gram. zmletga žvepla naj zmeša z 800 gramí zdrobljenega žganega apna. To zmes razredči z 10 litri vode in kuha dobljeno kašo tri ure. Kolikor vode med kuhanjem izhlapi, naj jo sproti nadomesti z dolivanjem. Za škropljenje še golega drevja v zgodnji pomladi naj vzame na en liter žvepleno-apnene brozge 3 do 5 litrov vode, za že zeleneče drevje pa naj odmeri na 100 litrov vode 2 in pol do 3 litre škro-

plne brozge. Ti stroški škropljenja so minimalni.

Tudi drevesni vosek za cepljenje si lahko sami ceneno pripravimo doma. Smrekovi smoli dodamo dve desetinki (njene teže namreč) močnega čistega špirta, nekaj manj kakor desetinko čebelnega voska in žličico svinjske masti ali lanenega olja. V železni posodi najprej stopimo pri zmernem ognju smolo in vosek, nato dodamo svinjsko mast ali olje in naposled vlijemo še špirit, toda v majhnih količinah, ter vso mešanico dobro mešamo. Ko se mešanica popolnoma shladi, imamo dober drevesni vosek.

Med. Prodám 70 kg ajdovega in cvetličnega medu. Naslov se poišve v Tiskarni Hahn v M. Soboti.

Posl. št. J. 1049/36

Dražbeni oklic

Dne 27. aprila 1937. ob 11. uri bo pri tem sodišču v sobi št. 18 dražba nepremičnin: hiše, njive itd.

Zemljiška knjiga: Pordašinci 1/2 vl. št. 9.

Cenilna vrednost: 5331 D. 87 p.

Najmanjši ponudek: 2554 D. 53 p.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe so prigrasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogla uveljaviti glede nepremičnin, v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Sresko sodišče v Murški Soboti, odd. IV., dne 5. III. 1937.

Posl. št. J. 1050/36

Dražbeni oklic

Dne 27. aprila 1937. ob 10. uri bo pri tem sodišču v sobi št. 18 dražba nepremičnin: hiša, njive itd.

Zemljiška knjiga: Poznanovci vl. št. 225.

Cenilna vrednost: 7866 Din.

Najmanjši ponudek: 5244 Din.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe, je prigrasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku, pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljaviti glede nepremičnin v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Sresko sodišče v Murški Soboti, odd. IV. 5/3 1937.

Posl. št. J. 1441/36

Dražbeni oklic

Dne 27. aprila 1937. ob 9. uri bo pri tem sodišču v sobi št. 18 dražba nepremičnin: hiše in stavbišča.

Zemljiška knjiga: Tropovci 1/2 vl. št. 109

Cenilna vrednost: 3052 Din.

Najmanjši ponudek: 2034 D. 66 p.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe so prigrasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogla uveljaviti glede nepremičnin v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Sresko sodišče v Murški Soboti, odd. IV., dne 5/3. 1937.

Častna izjava.

Podpisana Novak Marija, rojena Kolman, soproga zidarskega mojstra v Murški Soboti, Kroška cesta št. 24 preključem vse žaljive besede in trditve, ki sem jih govorila o gospodu in gospe Benkič Janeza in Karolini, gostilničarjema v Murški Soboti v njuni in v gostilni g. Plisar Rudolfa v Murški Soboti — kot neresnične in izmišljene, ter se navedenima zahvaljujem, da sta odstopila od sodnega preganjanja proti meni.

Murska Sobota, 12. marca 1937.

NOVAK MARIJA.

Posl. št. J. 1495/36

Dražbeni oklic

Dne 27. aprila 1937. ob 8 uri bo pri tem sodišču v sobi št. 18 dražba nepremičnin: hiše in stavbišča.

Zemljiška knjiga: Pertoča vl. št. 111.

Cenilna vrednost: 55 992 Din.

Najmanjši ponudek: 30.661 D. 33 p.

Pravice, ki bi ne pripuščale dražbe so prigrasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne moglo uveljaviti glede nepremičnin v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Sresko sodišče v Murški Soboti, odd. IV., dne 5. III. 1937.

OGLEDAJTE SI

tovarniško nov „Zündapp 350“ krasno najmodernejšo motorno kolo: brez lanca z kardanom, rama iz prešanega jekla, kompletno opremljeno, — ugodno na prodaj. Ogledati samo v nedeljo od 14. do 16. ure. Šolska ulica 32.

OBČINSKA HRANILNICA

V MURSKI SOBOTI.

OBRESTNA MERA ZA VLOGE
VLOŽENE V LETU 1937 ZNAŠA DO

5%.

Za vloge in obresti jamči

občina M-Sobota z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo.

SEMENA:

DETELJA črna, Lucerna, inkarnatka, bela detelja
TRAVINO semenje, Angleška ljulka, Italijanska ljulka. Mešanica za ilovnato zemljo, mešanica za laporno zemljo, mešanica za parke posebno nizka
PESA: Eckendorfska rumena in rdeča, Mamuth rumena in rdeča, sladkorna repa
GRAHORICA: letna in zimska, kakor vse vrstno vrtno in cvetlično seme.

Za vso semenje se garantira, da je kaljivo!!

Zoper sadne škodljivce: Dendrin, Neodendrin, Arborin, Biljobran, Tobačni

izvleček, mazavno milo, žvepleno apneno brozgo, žveplo čisteno mleto, Aresin, Uraniazelenilo, Nosprasen, Solbar itd. Cepilno smolo, lepilo za gosnice in mravlje.

Travniske brane od 120 do 180 cm širine ter od 45—120 kg težke

Drevesne škroplilnice; Automatske nahrbtnice, prevozne in ročne

Triljerje za čiščenje zrnja vseh vrst; kakor ostale stroje t. j. slamoreznice, reporeznice, sejače za vsakovrstno zrnje in koruzo

Umetna gnojila; za pomladansko gnojenje.

Ima po najnižjih dnevnih cenah, stroje in škroplilnice po originalnih fabričnih cenah vedno na zalogi

ČEH FRANC, trg. z mešanim blagom M. Sobota

Kdor želi kupiti AVTO
naj kupi voz znamke

ADLER

Najboljši
Najelegantnejši

Najbolj ekonomičen
Najsolidnejši